

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE. — DOCTRINA. — JURISPRUDENȚĂ. — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, GEORGE MEITANI, G. G. DANIELOPOLU,
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

REVISTA APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. revista nu apare

GR. G. PĂUCESCU
FONDATOR—PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

Cu acest număr, *Dreptul* își suspendă aparițiunea, ca de obicei, pe timpul vacanțelor judecătorești.

SUMAR:

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, sect. II:* Abr. Fischer cu Societatea de asigurare «Dacia-România» (Asigurare [contracte de].— Prescripție.— Prescripție.— Stipularea unui termen mai scurt decât cel prevăzut de lege.

Tribunalul Mehedinți, sect. II: Ministerul public cu G. C. (Fals.— Titluri contrafăcute [servire de].— Lipsa din dosar a pieselor falsificate).

Tribunalul județului R.-Sărat: Adam Shvynishi cu Primăria orașului R.-Sărat (Legea măsurilor excepționale.— Contravenție. Recurs făcut de primarii comunelor urbane.— Inadmisibilitate).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 4 Mai 1916

Președია d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Abr. Fischer cu Societatea de asigurare «Dacia-România»

ASIGURARE (CONTRACTE DE).— PRESCRIPTIE.— STIPULAREA UNUI TERMEN MAI SCURT DECÂT CEL PREVĂZUT DE LEGE.— ART. 954 C. COM.

Dacă este admis că părțile pot stipulă prin contractele de asigurare un termen mai scurt de prescripție decât acel prevăzut de codul de comerț prin art. 954, pentru a nu ține prea mult în incertitudine răspunderea societăților de asigurare, și pentru ca probele să nu dispară, o asemenea clauză trebuie însă interpretată cu bună credință, spre a nu deveni pentru asigurator un mijloc de surprindere, care să facă iluzorii drepturile asiguratului, și instanțele de fond sunt în drept și datoare a examina și aprecia diferitele împrejurări ale cauzei din care ar rezultă intenția manifestă a asiguratului de a nu lăsa să se piardă dreptul său de despăgubire.

No. 254. — Casată, după divergență, în urma recursului

făcut de Abraham Fischer, deciziunea comercială a Curței de apel din București, secția I, No. 85 din 1915, în proces cu Societatea de asigurare «Dacia-România».

S'au ascultat: citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Al. G. Hinna; d-l avocat Em. Pantazi, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare rămase în divergență; d-l avocat Vl. Athanasovici, pentru intimată, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor II și III de casare rămase în divergență:

II. «Exces de putere, violarea paragrafului 5 din condițiile poliței de asigurare, omisiune esențială și nemotivare.

«Am invocat că nu poate fi decădere, de oarece de comun acord Societatea de asigurare și asiguratul, neînțelegându-se asupra cuantumului pagubelor, a numit fiecare câte un arbitru pentru a evalua despăgubirea.

«Am invocat înaintea Curței că nu pot fi decăzut din acțiunea mea în justiție, pentru că n'am pornit proces înainte de 15 Septembrie, deoarece alesesem o altă cale a arbitrajului, calea legală, și nu se putea în baza principiului *electa una via*, să fac în același timp și proces la tribunal.

«Curtea de apel, pe deoparte, afirmă că lichidarea prin arbitri e o simplă formalitate, violând prin exces de putere paragr. 15 din condițiile poliței de asigurare, după care evaluarea arbitrilor e obligatorie pentru asigurat și încheie calea justiției.

«Curtea mai constată că arbitrii necăzind de acord, părțile nu s'au înțeles asupra persoanei supra-arbitrului și au lăsat în nelucrare arbitrajul, fără a se trage vre-o consecință. Nu constată însă renunțarea la arbitraj și nici închiderea acelei căi prin perimare sau altfel.

III. «Violarea art. 1865 c. civ., rea interpretare a paragr. 17 al. 2 și 3 din condițiile de asigurare, exces de putere.

«Curtea de apel judecă că numai prin acțiunea în justiție înainte de 15 Septembrie se întrerupe prescripția. Condițiile de asigurare prin această dispoziție n'au desființat întreruperea prescripției, reeșind din recunoașterea dreptului la despăgubire.

«Am invocat recunoașterea dreptului meu din patrea societății de asigurare prin numirea arbitrilor pentru lichidare.

«Curtea de apel însă consideră arbitrajul ca o formalitate

fără consecințe, și că, dacă ar fi întrerupt cursul prescripției, întreruperea a operat până la 22 Iunie, când a rămas în ne-lucrare arbitrajul, pe când legal recunoașterea dreptului este definitivă și irevocabilă».

Având în vedere că, se constată din decizia adusă în recurs că, la 10 Decembrie 1909, recurentul a chemat în judecată pe Societatea de asigurare «Dacia-România», spre a fi condamnată la plata sumei de 58.856 lei, ca despăgubire pentru recolta de grâu distrusă în parte de grindină la 15 Maiu 1909, pe moșia Mărășești și care eră asigurată la numita societate; că, societatea de asigurare a cerut a se respinge acțiunea, pe motivul că nu s'a intentat până la 15 Septembrie a anului în care a avut loc grindina, potrivit condițiilor stipulate prin polița de asigurare; că, la această fine de neprimire, invocată de societatea de asigurare, recurentul a opus că prescripția a fost întreruptă prin faptul că Societatea recunoscând dreptul la daune al recurentului, a numit un lichidator spre a evaluă acele daune și apoi s'a procedat la numirea arbitrilor, cari însă nu au căzut de acord asupra cuantumului daunelor;

Că, Curtea de apel, judecând procesul în a doua instanță, a admis finele de neprimire invocat de societatea de asigurare și a respins acțiunea ca fiind prescrisă, întrucât a fost intentată după 15 Septembrie a anului în care a avut loc grindina; că, pentru a ajunge la această soluție, Curtea de apel motivează că actele de constatarea cuantumului pagubelor și numirea arbitrilor de către societate în acest scop, nu pot fi socotite decât ca niște formalități ce trebuiesc a fi îndeplinite în executarea clauzelor din polița de asigurare și că prescripția nu putea să fie întreruptă decât prin intentarea acțiunii în termen util, conform condițiilor paragr. 17 al. 2 din polița de asigurare;

Considerând că, dacă este admis că părțile pot stipulă prin polița de asigurare un termen mai scurt de prescripție decât acel prevăzut de codul de comerț prin art. 954, pentru a nu ține prea mult în incertitudine răspunderea societăților de asigurare și pentru ca probele să nu dispară, nu este însă mai puțin adevărat că o asemenea clauză trebuie să fie aplicată și interpretată cu bună credință, spre a nu deveni pentru asigurator un mijloc de surprindere, care să facă iluzorii drepturile asiguratului, care trebuiesc a fi deopotrivă garantate și ocrotite;

Că, de aci rezultă că instanțele de fond sunt în drept și datoare de a examina și aprecia diferitele împrejurări ale cauzei invocate de părți și din care ar rezultă intenția manifestă a asiguratului de a nu lăsa să se piardă dreptul său de despăgubire; că, de aceea nu se poate susține că numai prin intentarea acțiunii înainte de 15 Septembrie se poate întrerupe prescripția, precum pune în principiu Curtea de apel, ci trebuie a se recunoaște deplină latitudine instanțelor de fond de a cercetă și alte fapte și împrejurări speciale cauzei din care s'ar putea deduce că părțile au înțeles a renunța la de-

căderea stipulată prin polița de asigurare de a nu se mai putea intentă acțiunea pentru despăgubire după 15 Septembrie;

Considerând că, astfel fiind, Curtea de apel eră datoare să cerceteze și să stabilească dacă, prin faptul că în speță societatea de asigurare, de comun acord cu asiguratul, a procedat la efectuarea în mod contradictor și fără rezervă a unor anchete și cercetări pentru stabilirea prejudiciului suferit, prin aceasta nu a recunoscut dreptul la daune pentru asigurat.

Considerând însă că, Curtea de apel, pentru a înlătură în speță obiecțiunile făcute de recurent contra finelui de neprimire invocat, argumentează și pune în principiu că prescripția nu se poate întrerupe decât prin intentarea acțiunii înainte de 15 Septembrie, și că constatarea pagubelor și numirea arbitrilor ar fi niște simple formalități, fără nici o însemnătate, fără însă să examineze împrejurările invocate și să motiveze pentru ce din ele nu rezultă o recunoaștere din partea societății de asigurare, care, după art. 1865 c. civil, operă întreruperea prescripției;

Considerând că, așa fiind, prin modul cum a judecat Curtea de apel, a săvârșit un invederat exces de putere, a violat dispozițiunile art. 1865 c. civil și a dat o decizie nemotivată, așa că motivele de casare invocate se găsesc întemeiate și trebuiesc să fie admise, urmând a se casă decizia Curței de apel.

Pentru aceste motive, casează.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

SECȚIUNEA II.

Audiența dela 22 Martie 1916

Președinta d-lui Fag. Bălceanu, judecător

Ministerul public cu G. C.

FALS. — TITLURI CONTRAFĂCUTE (SERVIRE DE). — LIPSA DIN DOSAR A PIESELOR FALSIFICATE. — ART. 126 C. PENAL. — ART. 152 ȘI 185 PR. PEN.

FALS INTELLECTUAL. — DECLARAȚIUNI MINCINOASE. — FUNCȚIONAR PUBLIC. — PREJUDIȚIU (LIPSĂ DE). — ART. 125 ȘI 126 C. PEN.

¹⁰ Legea penală nefăcând din simpla prezumțiune un mijloc de dovadă și, în special, în materie de fals material neexistând nici un mijloc de dovadă care să nu fie în legătură cu constatarea de fapt a alterării scrierii, constatare pe care urmează să o facă magistratul, fie prin experți, fie chiar prin simplii martori, cari însă să fi văzut și să-și dea seama prin simțurile lor de alterarea materială făcută, de aci rezultă că în lipsa pieselor pretinse falsificate și când nu există nici vre-un act de constatare sau depoziție de mărtor din care să reiasă în mod evident că cuprinsul ori semnătura acelor acte erau alterate, instanța de judecată nu poate pronunța o pedeapsă penală pentru un fapt presupus.

²⁰ Simplele declarațiuni mincinoase, făcute înaintea unui funcționar public, neînsoțite de manopere frauduloase, nu constituie delictul de

fals intelectual, care să cază sub prevederile art. 125 c. pen., decât atunci când asemenea declarațiuni sunt imediat prejudețiabile cuiva.

No. 779.— S'a prezintă inculpatul, asistat de d-nii avocați Vișoiu-Cornățeanu, Al. Peretz și Al. Balasiu.

Ministerul public reprezentat prin d-l prim-procuror N. Davidescu.

Tribunalul,

Având în vedere că, inculpatul G. C. din T.-Severin, este dat în judecată, prin rechizoriul No. 13737 din 18 Decembrie 1914, pentru delictul de fals în acte publice, prevăzut și pedepsit de art. 125 din codul penal;

Văzând că, prin acțiunea publică, așa cum a fost deschisă, i se impută inculpatului că s'ar fi înscris în baroul de Mehedinți, servindu-se de certificate plătuite de dânsul, certificate pe care, în timpul de față, dânsul pretinde că le-ar fi pierdut într'un voiaj făcut în vara anului 1914 în străinătate;

Văzând că, în complectarea rechizitoriului scris, d-l prim-procuror a mai cerut să se facă în contra inculpatului și aplicațiunea art. 126 din codul penal, întrucât, chiar dacă nu este el autorul falșului, în orice caz, e necontestat că s'a servit de aceste acte falșe;

Văzând că, prin concluziunile orale, puse de d-l prim-procuror, inculpatul este învinuit de două serii de fapte: 1° falșuri materiale, prin aceea că s'a servit de titluri contrafăcute; și 2° falșuri intelectuale, prin aceea că, pe baza declarațiunilor sale mincinoase, făcute înaintea decanului, s'a alcătuit un proces verbal falș (procesul-verbal de înscriere în barou);

Având în vedere că, în ce privește falșul material ce se pune în sarcina inculpatului, în tot dosarul nu există nici o dovadă materială de existența acestui falș;

În adevăr, nici una din piesele pretinse falșificate nu se află în dosar și nici vre-un act de constatare, sau vre-o depoziție de martori din care să rezulte în mod evident că cuprinsul sau semnătura acestor acte erau alterate în sensul dispozițiunilor art. 125 din codul penal. Singurul martor care zice că a văzut piesele pretinse falșe și care a fost ascultat în această chestiune, este d-l Grigore Constantinescu, fostul decan al baroului local, care a admis înscrierea inculpatului în corpul avocaților; or, din depoziția acestui martor, nu rezultă cătuși de puțin că scrisul diplomelor eră întrucâtva alterat, din contră, martorul spune că diplomele prezentau toate formele exterioare în regulă;

Văzând că, în adevăr, din toate actele de care inculpatul s'a servit la înscrierea sa în barou, nu mai există astăzi la dosar decât procesul-verbal No. 262 din 15 Noembrie 1909, al facultății de drept din Iași, proces-verbal din care rezultă că inculpatul, și-a validat diploma de doctor de drept dela Liège înaintea profesorilor dela facultatea din Iași; că, deși acest proces-verbal este neregulat, întrucât nu posedă semnăturile tuturilor profesorilor cari au examinat pe incul-

patul C., totuș neregularitatea aceasta care-i putea fi opusă la înscrierea în corpul avocaților și care ar constitui un motiv temeinic pentru îndepărtarea sa din barou, nu poate servi însă de bază unei condamnățiuni penale, atunci când cuprinsul procesului-verbal nu conține nici o alterare materială și mai ales că semnătura din josul acestui proces-verbal este semnătura necontestată a decanului facultății de drept din Iași;

Având în vedere că, pentru celelalte falșuri materiale, singurile probe pe cari parchetul le produce în susținerea acuzațiunei, este prezumția gravă care se trage din refuzul inculpatului de a produce actele în-criminate și din relațiunile date de Ministerul cultelor, din care se vede că certificatul No. 1467 din 1902, aparține unei alte persoane, iar nu lui C.;

Considerând că, nicăeri legea penală n'a făcut din simpla prezumțiune un mijloc de dovadă (vezi art. 152 și 185 pr. pen.) și că, în special, în materie de falș material nu există niciun mijloc de dovadă care să nu fie în legătură cu constatarea de fapt a alterării scrierei, constatare pe care urmează să o facă magistratul, fie prin experți, fie chiar prin simpli martori, cari însă să fi văzut și să-și dea seama prin simțurile lor de alterarea materială făcută;

Că, în speță, oricât de gravă ar fi prezumțiunea trasă din împrejurările expuse de reprezentantul Ministerului public, și în special de relațiunile date de Ministerul instrucțiunei publice, prezumția aceasta nu poate exclude cu desăvârșire posibilitatea că în procesul-verbal de înscriere să se fi strecurat o greșală de număr, iar ambele acte să fi existat și să fi fost pierdute, mai ales că, din piesele traduse, prezentate de inculpat și aflate la dosar, se vede că în adevăr dânsul a urmat cursurile facultăței din Liège, iar diploma obținută a prezentat-o decanului facultăței de drept din Iași.

În ce privește pierderea bagajelor în Franța, acesta este un fapt care a existat în realitate, iar nu o simplă alegațiune neprijinită pe nicio dovadă (a se vedea piesele traduse și enumerate în concluziunile scrise ale d-lui Vișoiu Cornățeanu);

Că, în adevăr, în special prezumția care se trage din relațiunile date de Minister relativ la certificatul care poartă No. 1467 din 1902, este o prezumție gravă în contra inculpatului. Nu se poate însă din aceasta deduce dovada unui falș material, atunci când actul nu mai există și când este chiar foarte posibil ca inculpatul să nu fi prezentat nici un certificat și să fi dat un număr fictiv, dupe cum însuș inculpatul a declarat în primul interogator luat de judecătorul de instrucție. În tot cazul, dovada pozitivă a falșului material sau a întrebunțării unei piese falșe nu există și instanța de judecată nu poate pronunța o pedeapsă penală pentru un fapt presupus.

Având în vedere că, în ce privește falșul intelectual, Ministerul public își sprijină acuzațiunea sa pe faptul că inculpatul ar fi făcut declarațiuni mincinoase înaintea

decanului, pe baza căror declarațiuni s'a întocmit un proces-verbal fals;

Având în vedere că, chestiunea falșului intelectual, așa cum este pusă de parchet, exclude chestiunea falșului material, pentru că falșul intelectual presupune că inculpatul n'a prezentat nici o diplomă și, prin urmare, nu s'a servit de nici un act fals, ci s'a mulțumit să facă declarațiuni mincinoase și să surprindă astfel buna credință a decanului, care a semnat procesul-verbal de înscriere, fără să mai verifice dacă diplomele există sau nu;

Văzând că, în privința acestora, instrucția n'a stabilit dacă inculpatul a prezentat sau nu cele două diplome, și că oricât de serioasă ar fi depoziția d-lui Gr. Constantinescu, totuși ea nu poate să facă deplină lumină în cauză.

În adevăr, însuș martorul Gr. Constantinescu declară la instrucție că «n'ar fi semnat procesul-verbal de înscriere fără să fi văzut actele», și apoi adăogă că, «de obicei, viză diplomele ce i se prezentau și că desigur și cele aduse de C., au fost vizate»;

Considerând că, din analizarea acestei depoziții, rezultă că martorul nu se sprijină în speță pe amintirile sale personale, ci pe concluziunile firești pe care le trage astăzi din observarea actelor încheiate atunci, dealtfel, nu se poate pretinde unui decan să-și amintească de toate actele ce i s'au prezentat de diferiți candidați la înscrierea în barou, dupe cum nu i se poate cere să-și mărturisească propria sa neglijență de a fi admis în barou pe un candidat fără să-și fi dat osteneala de a-i examina personal titlurile;

Considerând dar că, în această situație, depoziția martorului nu mai poate avea tăria unei dovezi pozitive și desigur că tocmai pe această împrejurare se sprijină Ministerul public când cere condamnarea pentru delictul de falș intelectual, admitând astfel ipoteza că inculpatul n'a prezentat nici o piesă falșă și deci nu poate fi vorba de un falș material.

În această ipoteză, este chestiunea de a se ști dacă faptul imputat întrunește sau nu elementele unui falș intelectual.

Având în vedere că, în regulă generală, legea penală nu pedepsește ca fapte delictuoase declarațiunile mincinoase făcute de un particular înaintea unui funcționar public, atunci când ele sunt făcute în scop de a-și procura avantagii personale, și când nu sunt însoțite de manopere frauduloase; oricât de imorale ar fi asemenea declarații, ele nu pot cădea sub controlul legii penale, care n'a prevăzut sancțiuni decât pentru declarațiile făcute înaintea magistraților sub jurământ și în calitate de martor;

Considerând că, teoria falșului intelectual consacrată de jurisprudență, se sprijină pe împrejurarea că, în anumite cazuri, încheierile unor anumite acte de către un funcționar public, se face numai pe baza declarațiilor făcute de părți, care singure trebuie să rămână răspunzătoare, în cazul când cuprinsul actului este falș,

funcționarul nefiind decât secretarul părților (Garraud, vol. III, pag. 530);

Considerând că, chiar în privința acestor declarațiuni, legea penală nu și-a întins rigoarea ei decât asupra acelor declarațiuni prin care se atribue o calitate unui terțiu, sau se usurpă o calitate a acestuia, adică atunci când declarațiile sunt imediat prejudiciabile cuiva (Garraud, vol. III, pag. 5371.)

Că, în afară de aceste cazuri, declarațiunile falșe, neînsoțite de manopere frauduloase, care sunt expresiunea egoismului omenesc și care privesc numai propria situațiune a celui ce le face, nu pot avea altă înfrânare decât legea morală și dispozițiunile diferitelor legi speciale, cari impun funcționarilor, în anumite cazuri, obligația de a verifica ei însuș exactitatea faptelor cuprinse în actele încheiate de dânșii;

Considerând că, în concordanță cu aceste principii, nici o lege specială nu prevede acordări de funcțiuni și titluri onorifice numai pe baza simplelor declarațiuni verbale ale celor ce pretind aceste funcțiuni, fără o verificare a titlurilor lor;

Văzând că, în speță, decanul baroului din Severin, nu numai că nu eră îndreptățit să-și încheie procesul său verbal pe baza simplelor declarațiuni ale inculpatului, ci eră dator să examineze titlurile acestuia, încât în ipoteza când inculpatul s'a înscris în barou fără acte, faptul acesta constituie din partea inculpatului o încorectitudine a cărei sancțiune poate fi excluderea sa din corpul avocaților, iar din partea decanului și a întregului consiliu de disciplină al baroului o neglijență, întrucât n'au cerut actele inculpatului și nu și-au dat osteneală să vadă că însuș admiterea sa în barou eră neregulată, de oarece procesul-verbal de admitere eră semnat numai de doi dintre membrii consiliului, în loc de trei, iar dintre cei semnați numai unul pretinde că a văzut actele candidatului;

Că, față cu cele mai sus expuse, în privința falșului material neexistând nici o dovadă precisă, iar în privința falșului intelectual, faptul chiar dacă s'ar fi pătrecut așa cum îl prezintă acuizarea, acest fapt neîntrunind elementele delictului de falș, tribunalul, în baza art. 10 al. 2 pr. pen., urmează să pronunțe achitarea inculpatului.

Pentru aceste motive, în neunire cu d-l reprezentant al ministerului public, în majoritate, achită, etc.

Semnați: F. Bălțeanu, V. Călinescu.

Opiniune

Subsemnatul D. Stefla, judecător de ședință, asupra acestui proces penal, în care se inculpă G. C. din Severin, pentru faptul de falș, prevăzut de art. 125 c. pen., și anume pentru că a falșificat și diploma de doctor în drept dela Universitatea din Liège și certificatul de absolvire a cursului secundar, supus judecăței prin ordonanța d-lui judecător de instrucție dupe lângă acest tribunal, cu No. 117 din 1915.

Având în vedere rechizitorul oral al d-lui prim-

procuror, prin care a cerut să i se aplice inculpatului pe lângă art. 125 c. pen. și art. 126 acelaș cod, pentru că s'a servit de acte false, actele din dosar, precum și susținerile avocaților inculpaților;

Având în vedere că, din procesul-verbal al consiliului de disciplină al baroului de Mehedinți, No. 180 din 1910, scris de însuș inculpatul, se constată că el a fost înscris ca avocat în acel barou, pe baza unei diplome de doctor în drept dela Universitatea din Liège, echivalată la facultatea de drept din Iași, prin procesul-verbal No. 262 din 15 Noembrie 1909, cum și pe baza certificatului de absolvire a cursului secundar, liberat de inspectoratul învățământului privat No. 1467 din 1902, întrucât legea de organizare a corpului de avocați, cerea pentru înscrierea în barou, pe lângă diploma de licențiat sau doctor în drept, și diploma sau certificatul de bacalaureant sau de absolvire a cursului secundar.

Având în vedere că, denunțându-se autorităților în drept și anume baroului și parchetului de Mehedinți, că inculpatul n'ar avea nici un fel de diplomă, nici de doctor în drept, nici de bacalaureat, sau absolvirea cursului secundar, s'a făcut cercetări și s'a dovedit: 1° cu adresa ministerului de culte și instrucțiune publică, direcțiunea învățământului profesional și particular No. 114724 din 1914, aflată în dosar, că certificatul No. 1467 din 1902, prevăzut în procesul-verbal al consiliului de disciplină, menționat mai sus, este liberat elevului Constantinidis Gheorghe, pentru absolvirea clasei I-a comercială inferioară, și deci nu este liberat inculpatului pentru absolvirea cursului secundar; și 2° în ce privește diploma de doctor în drept, se află la dosar în original un proces-verbal No. 262 din 1909, semnat numai de decanul facultății de drept din Iași, care nu poate să aibă nici o valoare, căci în cuprinsul acelui proces-verbal se spune: «subsemnații profesori...», ceea ce denotă că urmă să fie semnat de toți profesorii examinători, dacă într'adevăr inculpatul ar fi dat examen de echivalență;

Având în vedere că, din depozițiunea martorului, d-l avocat Gr. Constantinescu, fost decan al baroului avocaților, atunci când inculpatul Gh. C. a cerut înscrierea în barou, rezultă că inculpatul i-a prezentat d-sale atât diploma de doctor în drept dela o Universitate din Belgia, vizată de echivalență de Facultatea de drept din Iași, cât și certificatul inspectoratului învățământului privat, având semnături și sigilii în regulă, și că d-sa i-a dictat inculpatului care a scris procesul-verbal al consiliului de disciplină al baroului, prin care s'a admis înscrierea sa în barou, fiindcă secretarul lipseă;

Având în vedere că, din interogatorul luat inculpatului la instrucție, rezultă că el a declarat că n'a absolvit decât trei clase liceale, iar din interogatorul inculpatului luat în fața tribunalului, se vede că inculpatul a revenit asupra interogatorului dela instrucție și a declarat că a absolvit întreg cursul secundar și că are certificat de șapte clase, liberat de institutul particular «Profesorii asociați»;

Având în vedere că, inculpatul invoacă ca motiv al neprezentării diplomelor, pe baza cărora s'a înscris în în barou, faptul că aflându-se în voiagiu în occidentul Europei, în vara anului 1914, l-a surprins războiul european și, din această cauză, i s'au pierdut bagajele în care se aflau diplomele și titlurile sale;

Considerând, în prim rând, că este evident ca lumina zilei, că inculpatul G. C. n'a absolvit cursul secundar și că certificatul No. 1467 din 1902 al inspectoratului învățământului privat, pe care l-a prezentat decanului la înscrierea sa în barou, eră falsificat, și proba necontestată în această privința este făcută de parchet cu adresa Ministerului de culte și instrucție publică, direcțiunea învățământului profesional și particular, No. 114724 din 1914, aflată în dosar, din care ce constată că certificatul No. 1467 din 1902, specificat în procesul-verbal al baroului No. 180 din 29 Maiu 1910, scris de însuș inculpatul, s'a liberat elevului Constantinidis Gheorghe, pentru absolvirea clasei I-a comercială;

Că, dealtfel, și inculpatul a mărturisit acest lucru la instrucție, și faptul că a revenit la interogatoriul luat înaintea tribunalului, n'are nici o importanță, căci nu face nici o dovadă contra celor conținute în adresa de mai sus, căci dacă ar fi adevărat că inculpatul ar fi absolvit cursul secundar, și cum susține că l'ar fi absolvit în țară, ca să combată proba făcută contra sa, nimic n'ar fi fost mai ușor decât să aducă un duplicat;

Considerând, pe lângă aceasta, că noi socotim că inculpatul n'a trecut el însuș doctoratul în drept la facultatea din Liège și nici examenul de echivalență la facultatea de drept din Iași, și această credință ne-o întemeiem pe următoarele motive: 1° că nu prezintă diploma în chestiune, căci explicația dată de inculpat că a pierdut bagajele în care se află și diploma, în străinătate, din cauza războiului european, este nesperioasă, căci dacă inculpatul, ar fi luat diploma și titlurile sale ca acte de valoare cu el, până și în voiaj, în grija mare ce aveă ca să nu i se fiure, atunci eră natural să le ție asupra sa în portofoliu, și atunci cu tot războiul european, dacă el a scăpat teafăr, eră natural să scape intactă această faimoasă diplomă; 2° procesul-verbal de darea examenului de echivalență înaintea facultății de drept din Iași, aflat în original la dosar, este nul, căci el este semnat numai de decan, nu și de ceilalți profesori examinători, cari trebuiau să semneze, după cum se vede din cuprinsul acestui proces-verbal;

Considerând că, în ori ce caz, este indiscutabil că inculpatul G. C. a falsificat certificatul de absolvire a cursului secundar, fiind cel puțin coautor, dacă nu este singurul autor, cum și că s'a servit de acest certificat fals, căci martorul, d-l avocat Gr. Constantinescu, fost decan, când s'a înscris în barou inculpatul, a declarat că inculpatul i-a prezentat atât certificatul de absolvire a cursului secundar, liberat de directorul sau inspectoratul învățământului privat, cum și diploma de doctor în drept, vizată pentru echivalare la facultatea de drept

din Iași, și că ambele aceste acte purtau semnături și sigilii în regulă; or, din moment ce din adresa Ministerului de instrucție, prevăzută mai sus, se constată în mod absolut cert că certificatul No. 1467 din 1902 s'a liberat elevului Constantinidis Gheorghe, pentru absolvirea clasei I-a comercială, este evident că certificatul cu acelaș număr și an, emanat tot de la aceeaș autoritate, prevăzut în procesul-verbal al consiliului de disciplină al baroului, prevăzut mai sus, scris de însuș inculpatul, ce inculpatul a prezentat decanului ca să facă dovadă că o absolvit cursul secundar, a fost falsificat, și din moment ce inculpatul avea singur interes să o facă, este incontestabil că el l-a falsificat, fie singur, fie cu ajutorul unui complice, mai expert în asemenea plăsmuiri, și faptul că s'a servit de el rezultă din împrejurarea că pe baza lui a cerut și obținut înscrierea ca avocat în barou, profesând ca atare mai mulți ani;

Considerând că, este știut că, pentru ca să existe delictul de fals în acte publice, se cere: 1° alterarea adevărului; 2° intențiunea frauduloasă; și 3° prejudiciu sau posibilitatea de prejudiciu;

Considerând că, în speță: 1° alterarea adevărului rezultă evident din faptul dovedit cu certificatul No. 1467 din 1902, care se liberase ca să dovedească că elevul Constantinidis Gheorghe a absolvit clasa I-a comercială, iar nu se liberase ca să dovedească că inculpatul Gh. C. a absolvit cursul secundar, și deci alterând adevărul, inculpatul l-a falsificat în acest sens; 2° intențiunea frauduloasă, sau intențiunea de a vătăma pe altul, rezultă în mod evident din voința conștientă ce indiscutabil că a avut-o inculpatul de a trage și un profit material și unul moral, din această alterare a adevărului, în dauna celorlalți avocați ai baroului, căci știu că uzurpă un drept pentru care n'a muncit și n'are titlurile legale, și că prin aceasta are să prejudicieze în prim rând pe avocații din baroul de Mehedinți și apoi clienții și societatea; 3° prejudiciul rezultă, de asemenea, cât se poate de evident, căci cei prejudiciați sunt, în primul rând, avocații baroului Mehedinți, cărora li s'au luat o bună parte din câștigurile ce realizau de pe urma profesiunii lor, de către inculpat, prin faptul expus mai sus, iar în al doilea rând, s'a prejudiciat clienții care, văzând că inculpatul este înscris în barou, erau în drept să creadă că inculpatul are studiile și pregătirea necesară cerută de lege ca să le susție cauzele lor, și deci ei au fost păgubiți angajând și plătind onorariu inculpatului care desigur că neavând studiile necesare, nu a putut să le susțină cauzele cu cunoștințele unui adevărat avocat; și, în sfârșit, în al treilea rând, este prejudiciată societatea, statul, care are interes ca anumite profesii să nu se exercite decât de oameni cu studii speciale, și pentru aceasta Statul a pus îngrădiri la exercițiul lor, luându-și numai el dreptul de a libera certificate și diplome oficiale, și, în speță, pentru ca să fie cineva avocat, Statul a prevăzut anumite norme, și anume absolvirea cursului secundar și apoi diploma de licențiat sau doctor în

drept, titluri cari se câștigă cu muncă din partea celor ce studiază, și sacrificiu din partea părinților lor;

Considerând că, tot din cele de mai sus, rezultând că inculpatul s'a și servit cu bună știință de acte false, urmează să se facă pe lângă aplicarea art. 125 cod. penal și aplicarea art. 126 acelaș cod.

Pentru aceste motive, subsemnatul îmi mențin părerea ce am dat-o, și anume că, din dosarul cauzei, rezultă suficiente probe că inculpatul Gh. C. a comis faptul de fals, prevăzut de art. 125 c. pen., cum și faptul de a se fi servit de acte false, prevăzut de art. 126 c. pen., și deci sunt de părere a se condamna ca atare.

Semnat, D. Stefla.

Adnotațiune.— Hotărîrea majorității tribunalului Mehedinți e foarte curioasă și foarte periculoasă pentru societate.

În adevăr, în primele considerente emite: 1° teoria unică în felul ei că, pentru ca să poată să fie cineva condamnat pentru fals, trebuie neapărat ca piesele false să fie la dosar, căci dacă, printr'o împrejurare oarecare, inculpatul le-a ridicat dela autoritatea unde s'a servit cu actele false — deși în privința servirii lui de acte false există dovadă scrisă emanând dela însuș inculpatul — nu este fals, așa că în teoria majorității tribunalului, dacă, de exemplu, un individ, pe baza unei procuri false, se duce la o bancă și ridică, ca procurator al unei alte persoane, o sumă de bani, nelăsând la bancă procura falsă, însă trebuind să semneze la primirea banilor, ca procurator al acelei persoane, și să indice sub semnătură și numărul și autoritatea care a autentificat pretinsa procură, și cu toate că se dovedește că autoritatea indicată n'a autentificat o asemenea procură, deci procura prezentată eră falsă, majoritatea tribunalului are să zică: nu este fals, căci nu avem la dosar piesa falsă, nu-l putem pedepsi; 2° teoria, tot așa de neuzită, că, pentru ca să fie fals, trebuie neapărat ca scrisul actelor false să fie alterat, majoritatea tribunalului neconcepând că pot fi acte falsificate în întregimea lor, cecă se întâmplă mai des, care deși să nu aibă nici o alterare în scrisul lor, dar care să conțină alterarea adevărului la care s'a referit legiuitorul.

Inutil de a insista asupra acestor chestiuni prea elementare, căci evidența lucrurilor se vede, nu mai este nevoie să fie demonstrată.

Tot în aceste considerente, majoritatea tribunalului emite o altă teorie, tot așa de extraordinară, și anume că adresa oficială a unui minister, prin care comunică că certificatul, arătat tot de inculpat, prin însuș scrisul lui, nu constată absolvirea cursului secundar de către inculpat, ci absolvirea clasei I-a comercială de altă persoană, nu constituie decât o simplă prezumpțiune, și aci majoritatea tribunalului adaugă tendențios că nicăeri legea penală n'a făcut din simpla prezumpțiune un mijloc de dovadă.

Este de asemenea aproape inutil de a insista mult asupra chestiunii că cele constatate într'un act oficial, constituie o probă ce are caracterul autenticității care nu poate fi combătută decât cu înscrierea în fals, afară de cazul când inculpatul ar fi susținut că a trecut din eroare acel număr, dar că el în adevăr a absolvit cursul secundar și, în cazul acesta, cum susține că l-a absolvit în țară, nimic n'ar fi fost mai ușor decât să aducă un duplicat, și în această privință nu se poate susține că se obligă inculpatul să facă dovada nevinovăției sale înainte ca acuzarea să fi făcut vre-o probă despre vinovăția sa, căci acuzarea a dovedit cu un act oficial că certificatul arătat de inculpat, prin însuș scrisul său, privește pe altă persoană.

În privința chestiunii de fapt, mai întâi, majoritatea tri-

bunului se pune în ipoteză că inculpatul a avut actele și le-a pierdut în voiaj, și în această privință tribunalul adaogă că pierderea bagajelor în Franța, este un fapt care a existat în realitate, iar nu o simplă alegațiune nesprîjinită pe nici o dovadă, și ne trimite spre convingere la notele scrise ale unui avocat al inculpatului, însă tribunalul nu ne spune din ce rezultă că în acele bagaje pierdute se aflau și celebrele diplome ale inculpatului; apoi, imediat tribunalul se pune într'o ipoteză diametral opusă, și anume, spune că este chiar foarte posibil ca inculpatul să nu fi prezentat nici un certificat și să fi dat un număr fictiv, după cum însuși a declarat la interogator la judecătorul de instrucție, cu alte cuvinte, acum se înlătură voiajul în Franța, bagajele pierdute, piesele traduse din concluziunile avocatului inculpatului, însă și în această ipoteză tribunalul se găsește în imposibilitate de a-l pedepsi, căci n'are dovada pozitivă a falșului material sau a întrebuintărei unei piese false, și tribunalul nu voește să facă păcate, să pronunțe o pedeapsă penală pentru un fapt presupus.

Apoi, majoritatea tribunalului, prin considerentele următoare, ia altă temă și începe să discute dacă este fals intelectual, presupunând că inculpatul n'a prezentat nici o diplomă și, prin urmare, nu s'a servit de nici un act fals, ci s'a mulțumit să facă declarațiuni mincinoase și să surprindă astfel buna credință a decanului, care a semnat procesul-verbal de înscriere, fără să mai verifice dacă diplomele există sau nu.

Această ipoteză este combătută, în afară de mărturia decanului, cu o dovadă scrisă, emanată dela însuși inculpatul, de oarece acesta a scris procesul-verbal de înscriere al consiliului de disciplină și a scris cu mâna lui că a prezentat atât certificatul de absolvire cursului secundar, cât și diploma de doctorat echivalată, arătând anul și numărul atât al certificatului de absolvire a cursului secundar, cât și al echivalenței, așa că aceasta constituie o dovadă care nu se poate combate cu nimic, că inculpatul a prezentat sus zisele acte, iar nu că a făcut numai aceste declarațiuni mincinoase, așa că toată argumentarea ce majoritatea o face în această privință, cade dela sine și nepotrivindu-se în speță, este inutil a o mai discuta, deși și în privința ei ar fi multe de spus.

După citirea acestor considerente, cari se exclud unul pe altul, rămâne ca cititorul să-și pună o întrebare cam la fel cu cea din Hamlet, și anume: are inculpatul diplomă, ori nu are? căci considerentele majorității tribunalului se potrivește de minune cu apărarea evreului din următoarea anecdotă: Un evreu, împrumutase dela un vecin al său o oală și după ce s'a servit de dansa, a înapoiat-o vecinului său spartă. Vecinul l-a dat în judecată ca să-l plătească valoarea oalei. La judecată, evreul a susținut că se opune la cererea reclamantului, bazat pe trei motive, și anume: 1° că el a primit oala spartă; 2° că el a adus-o vecinului în bună stare; 3° că el n'a primit nici o oală dela reclamant. D. C.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI R.-SĂRAT

Audiența dela 2 Iunie 1916

Președintele d-lui I. Poșoiu, președinte

Adam Slivnischi cu Primăria orașului R.-Sărat

LEGEA MĂSURILOR EXCEPȚIONALE. — CONTRAVENȚIE. — RECURS FĂCUT DE PRIMĂRII COMUNELOR URBANE. — INAMISIBILITATE.

LEGEA MĂSURILOR EXCEPȚIONALE. — CONTRAVENȚIE. — MINISTER PUBLIC. — RECURS. — TERMEN.

1° Potrivit principiilor dreptului comun, numai părțile cari au figurat în instanță pot ataca cu apel sau recurs hotărârile pronunțate în primă

sau ultimă instanță, și pentru a se derogă dela acest principiu trebuie o dispoziție expresă și categorică; or, primarii comunelor urbane, nefigurând înaintea judecătorilor de ocoale în procesele relative la infracțiunile la legea măsurilor excepționale, și în lege neexistând vre-o dispozițiune care să acorde dreptul de recurs și primarilor, așa cum o declară în mod expres în privința dreptului de apel, recursul făcut de primarul unei comune urbane este inadmisibil.

2° Din combinarea textelor art. 31 din legea măsurilor excepționale, alin. 7, 8 și 9, și art. 106 legea judecătorilor de ocoale, rezultă că termenul de recurs este de cinci zile și curge de a doua zi dela pronunțare, atât pentru partea prezintă, cât și cea lipsă, fie infractor, parte civilă sau minister public, întrucât nici în legea judecătorilor de ocoale, nici în cea specială a măsurilor excepționale, nu se face vre-o distincție în ce privește calcularea termenului, și ministerul public, care e tot parte în proces, nu poate beneficia de o favoare pe care legea nu i-o acordă.

Tribunalul,

Având în vedere recursurile făcute de d-l primar al orașului Râmnicu-Sărat și d-l procuror de pe lângă acest tribunal, în contra cărții de judecată No. 427 din 1916, a judecătoriei ocol. I R.-Sărat, dată în materie de contravenție la legea specială a măsurilor excepționale.

Având în vedere că, intimatul inculpat Adam Slivinschi, prin avocatul său, ridică excepțiunea de inadmisibilitatea recursului făcut de primărie și de tardivitatea celui făcut de ministerul public;

Având în vedere că, prin menționata carte de judecată, pronunțată la 17 Mai 1916, în ultima instanță, intimatul a fost achitat de faptul de contravenție, prevăzut și pedepsit de art. 28 din legea măsurilor excepționale, iar în contra acestor hotărâri se face recurs de primarul orașului Râmnicu-Sărat, care n'a figurat înaintea judecătoriei de ocol la 18 Mai, și de d-l procuror la 1 Iunie 1916, data judecării primului recurs.

În ce privește primul recurs:

Considerând că, potrivit art. 31 al. 8 și 9 din legea specială a măsurilor excepționale, în contra cărților de judecată pronunțate în ultimă instanță, se va putea face recurs, care se declară în termenul, în formele și în cazurile prevăzute de legea judecătorilor de ocoale;

Considerând că, potrivit principiilor dreptului comun, numai părțile cari au figurat la prima instanță pot ataca cu apel sau recurs hotărârile pronunțate în primă ori ultimă instanță;

Că, pentru a se derogă dela acest principiu, ar trebui o dispoziție expresă și categorică, ceea ce nu există în lege;

Că, nu se poate zice, cum susține recurentul și d-l

procuror local, că întrucât în alin. 6 din lege s'a dat drept primarilor comunelor urbane de a face apel în contra cărților de judecată supuse apelului, ei ar avea acelaș drept și în ce privește recursul, de oarece acest aliniat cuprinde o derogare dela regulile generale de drept, și știut este că derogările sunt de strictă interpretare, neputându-se întinde și la alte cazuri decât la cele anume prevăzute;

Că, tocmai din faptul că în ce privește dreptul de apel prin al. 6 îl acordă și unor persoane ce nu figurează la instanța de judecată, pe când în aliniatul 8 și 9, care tratează chestiunea recursului, nu mai pomeneste de aceste persoane, ci se referă pur și simplu la dispozițiile legii judecătorilor de ocoale, rezultă în mod clar intenția legiuitorului de a nu putea ataca cu recurs decât acele persoane cari au dreptul conform legii judecătorilor de ocoale, *qui dicit de uno, negat de altero*;

Considerând că, așa fiind, finele de neprimire opus de intimat se privește întemeiat și cată a fi admis.

În ce privește recursul d-lui procuror local:

Având în vedere dispozițiunile alin. 8 și 9 ale art. 31, menționate mai sus, după care dreptul de recurs se regulează conform legii judecătorilor de ocoale;

Având în vedere că, potrivit art. 106 din această lege, termenul de recurs e de 5 zile, începând pentru partea care a fost față la judecată de a doua zi dela pronunțare și pentru partea care a lipsit de a doua zi dela expirarea termenului de opoziție, sau dela respingerea opozițiunei, iar în caz de contestațiune la executare, de a 2-a zi dela pronunțare;

Având în vedere că, conform alin. 7 legea excepțională, judecătorii de ocoale statuează fără drept de opozițiune;

Considerând că, din combinarea acestor texte de lege, rezultă că termenul de recurs în contra cărților de judecată relative la infracțiunile prevăzute de legea specială a măsurilor excepționale, pronunțate în ultima instanță de judecătorii de ocoale, este de 5 zile, începând a curge de a doua zi dela pronunțare, atât pentru partea prezentă, cât și pentru cea lipsă, întrucât, neexistând drept de opoziție după legea specială a măsurilor excepționale și deci neputând fi vorba de vre-o comunicare de hotărîre, ne găsim în aceeaș situație ca la judecarea opozițiunilor sau a contestațiunilor la executări silite, unde neexistând drept de opozițiune, termenul de recurs curge de a doua zi dela pronunțare;

Că, aceasta este intenția legiuitorului, rezultă evident din partea finală a alin. 9 art. 31, unde, vorbind de recursul făcut contra sentințelor tribunalelor, spune că trebuie declarat în termen de trei zile dela pronunțare, de altfel conform dreptului comun (art. 396 pr. pen.);

Că, odată stabilit acest mod de calculare a termenului de recurs, el urmează a fi uniform pentru toate

părțile din proces, infractor, partea civilă ori minister public, în cazul când s'ar admite că și acesta ar avea acest drept — chestiunea aceasta nefiind pusă în discuție — căci nu există nici un text de lege, nici în legea specială, nici în cea a judecătorilor de ocoale, la care să referă legea specială în privința dreptului de recurs, care să ne îndrituiască a face vre-o distincție în ce privește pe ministerul public de pe lângă tribunal, care nu poate fi considerat decât tot ca parte, spre a decide așa cum susține d-l procuror în concluziunile sale, că d-sa e în drept a face orișicând recurs, atât cât nu i s'a făcut comunicarea de judecător;

Considerând că, în art. 102 din legea judecătorilor de ocoale, se prevede că termenul de apel în contra cărților de judecată penală, curge pentru ministerul public dela comunicare, pe când în art. 106, unde, între altele, regulează modul de calculare al termenului de recurs, o asemenea dispozițiune nu mai există; prin urmare, acolo unde legiuitorul a voit să acorde acest drept ministerului public a spus-o; or, la recurs tăcând, procurorul nu poate beneficia de o favoare pe care legea nu a voit a i-o acordă;

Că, asemenea, nu se poate zice, cum susține d-l procuror, că ar fi absurd să credem că a putut fi în intenția legiuitorului ca termenul să curgă tot dela pronunțare și pentru ministerul public, adică pentru o persoană care n'a fost față la pronunțarea hotărârei, nici citată, de oarece însuș legiuitorul, în alin. 6 al legii excepționale, acordând drept de apel primarilor și prefecților, cari de și nu se citează, nici încunoștiințază, totuș nu face vre-o excepție în privința modului de calculare a termenului de apel, ci din contră o spune că va curge tot dela pronunțare;

Că, această măsură luată de legiuitor se explică tocmai prin scopul ce a urmărit ca procesele de această natură să aibă o cât mai grabnică soluție; or, dacă termenul de recurs al procurorului ar curge dela comunicare, cum judecătorii de ocoale nu sunt obligați prin lege a trimite procurorului copii și după cărțile de judecată pronunțate cu drept de recurs, ar însemna că orișicând s'ar putea ataca cu recurs o carte de judecată relativ la infracțiunile prevăzute de legea specială, contrar scopului și spiritului acestei legi; și dacă interesul societății reclamă ca condamnarea infractorului la legea excepțională să rămâe în scurt timp definitivă, apoi de asemenea tot atât de mare e și interesul celui achitat de a nu fi mult timp în incertitudine asupra soartei sale;

Considerând că, așa fiind, întrucât recursul d-lui procuror local este făcut peste 13 zile dela pronunțarea hotărârei, el este tardiv și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător C. M. Ionescu, respinge ambele recursuri.

Semnați: I. Poșoin, C. M. Ionescu.